

Datum van inontvangstneming : 16/09/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-528/25 – 1

Zaak C-528/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 augustus 2025

Verwijzende rechter:

Landgericht Saarbrücken (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 juni 2025

Verweerster en appellante:

LK

Verzoekster en geïntimeerde:

Firmenaukunft P.U.R. GmbH

Landesgericht Saarbrücken

Beslissing

7 S 2/24

[OMISSIS]

In het geding tussen

LK, [OMISSIS] Saarbrücken (Duitsland)

– verweerster en appellante –

[OMISSIS]

en

Firmenaukunft P.U.R. GmbH, [OMISSIS] Emmerich (Duitsland)

– verzoekster en geïntimeerde –

[OMISSIS]

heeft het Landgericht Saarbrücken (rechter in tweede aanleg, Duitsland) – Zevende civiele kamer – [OMISSIS]

op 30 juni 2025

besloten:

Krachtens artikel 267, eerste alinea, onder a), en tweede alinea, VWEU wordt het Hof van Justitie van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

Moet het Unierecht, met name artikel 13, lid 3, en lid 5, tweede volzin, van richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (hierna: „ePrivacyrichtlijn”), aldus worden uitgelegd dat

de nuttige werking van deze bepalingen vereist dat in het kader van de uitlegging van het nationale recht – in het bijzonder van algemene civielrechtelijke clausules –

- a) ook natuurlijke personen die als zelfstandige ondernemers werken, als deelnemers tegen ongevraagde marketingoproepen (*cold calling*) worden beschermd;**
- b) dergelijke oproepen door het nationale recht als onrechtmatige daad worden beschouwd;**
- c) de bescherming tegen overrompeling ook mee binnen de werkingssfeer van de door dergelijke algemene clausules geboden bescherming valt, en**
- d) ongevraagde overeenkomsten die op grond van dergelijke oproepen zijn gesloten, als geleden schade worden aangemerkt?**

A) Verwijzende rechter

De verwijzende rechter is een gewone nationale civiele rechter. In de onderhavige procedure treedt de kamer als hof van beroep (in tweede aanleg) op.

[contactgegevens] [OMISSIS]

B) Hoofdgeding

I. Partijen zijn het in tweede aanleg oneens over de vraag of er sprake is van een contractuele verbintenis waarop verzoekster en geïntimeerde zich op grond van een overeenkomst tot inschrijving in een bedrijvengids beroept.

Verweerster en appellante oefent als zelfstandige het vrije beroep van vertaler onder de naam „SN Translations” uit. Verzoekster en geïntimeerde exploiteert een bedrijvengidsinformatiedienst onder de naam „fa-24.com”.

De overeenkomst kwam eventueel tot stand nadat een werknemer van verweerster verzoekster zonder haar voorafgaande toestemming voor marketingdoeleinden had gebeld en haar – volgens de bevindingen van het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) – had overrompeld. Verweerster en appellante heeft tegenover de werknemer op de opname verklaard dat zij een overeenkomst onder bezwarende titel over een vermelding in het bedrijvengids van verzoekster en geïntimeerde wilde sluiten. Zij heeft onmiddellijk geprobeerd om uit de overeenkomst te stappen door deze te herroepen en aan te vechten.

II. In eerste aanleg heeft het Amtsgericht Saarbrücken (rechter in eerste aanleg Saarbrücken, Duitsland) verweerster en appellante naar aanleiding van de vordering tot betaling veroordeeld tot betaling aan verzoekster van 2 380 EUR uit hoofde van de telefonisch gesloten overeenkomst, te vermeerderen met rente ten bedrage van negen procentpunten boven de basisrentevoet vanaf 5 april 2021, en tot betaling van de buitengerechtelijke advocatenkosten, waarbij overige vorderingen zijn afgewezen. In hoger beroep vordert verweerster en appellante vernietiging van dit vonnis en verwerping van het beroep. Verzoekster en geïntimeerde verdedigt het vonnis in eerste aanleg.

III. Het Amtsgericht heeft vastgesteld dat verzoekster en appellante in ieder geval gedeeltelijk recht heeft op een vordering uit hoofde van de genoemde overeenkomst. Meer specifiek:

1. Aan het vonnis van het Amtsgericht liggen de volgende niet-betwiste feiten ten grondslag:

Op 3 maart 2021 belde een medewerker van verzoekster, getuige [...], verweerster op. Het laatste gedeelte van het gesprek heeft de getuige [...] met toestemming van verweerster opgenomen. In het opgenomen deel van het gesprek vroeg de getuige [...] aan verweerster of het juist is dat zij hem eerder opdracht heeft gegeven om de bedrijfsgegevens „SN Translations” voor de duur van drie jaar in de bedrijvengids van verzoekster tegen een gereduceerde vergoeding van in totaal 3 000 EUR netto voor de drie jaar op te nemen. Verweerster bevestigde dit. De getuige [...] verwees naar de algemene voorwaarden van verzoekster en verdere informatie over verzoekster op de website fa-24.com. Op 5 maart 2021 ontving

verweerster een factuur van verzoekster van 3 maart 2021, waarop een eindbedrag van 3 570 EUR bruto was vermeld. In de brief van haar advocaat van 11 maart 2021 heeft verweerster aangegeven dat zij haar wilsverklaring wegens dwaling en vergissing bij het afgeven van die verklaring aanvecht en de overeenkomst wil opzeggen. Tevens heeft zij verzoekster verzocht haar vermelding in de bedrijvengids te verwijderen. Bij brief van 25 mei 2023 heeft gedaagde verrekening met de vorderingen tot schadevergoeding op grond van § 9, § 7, lid 2, punt 2, en § 4a, lid 1, van het Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (wet ter bestrijding van oneerlijke mededinging; hierna: „UWG”) gevorderd.

2. Na de – volgens de verwijzende rechter correcte – maatregelen van instructie heeft het Amtsgericht inderdaad vastgesteld dat de oproep op die manier heeft plaatsgevonden en dat er eerder geen sprake was van enige, zelfs maar veronderstelde, toestemming van verweerster en appellante voor de marketingoproep.

IV. Verzoekster stelt dat tijdens het opgenomen deel van het gesprek een overeenkomst tussen de partijen tot stand is gekomen. Bij de overeenkomst gaat het om een dienstverleningsovereenkomst. Deze kan niet worden ontbonden en is volledig van kracht.

V. Verweerster stelt dat er wegens gebrek aan overeenstemming geen overeenkomst tussen de partijen tot stand is gekomen. De gesloten overeenkomst is wegens schending van het beginsel van redelijkheid en billijkheid en op grond van § 134 BGB en § 138 BGB nietig. In ieder geval is de overeenkomst door haar opzegging beëindigd. Een vordering van verzoekster was zeker niet opeisbaar, aangezien zij de verschuldigde technische dienst niet heeft verricht. Verweerster heeft een retentierecht omdat de verplichte informatie over de aanbieder overeenkomstig § 5 van het Telemediengesetz (wet inzake telemedia) en de privacyverklaring als bedoeld in artikel 13 van verordening (EU) 2016/679 (algemene verordening gegevensbescherming) ontbraken. Hoe dan ook is elk recht van verzoekster op grond van de door haar verklaarde verrekening met de vorderingen tot schadevergoeding vervallen.

C) Relevante bepalingen en rechtspraak

I. Unierecht:

1. In de overwegingen van de ePrivacyrichtlijn staat:

(45) Deze richtlijn laat de regelingen die de lidstaten treffen om de rechtmatige belangen van rechtspersonen te beschermen tegen ongewenste communicatie voor directmarketingdoeleinden onverlet. Indien lidstaten een „opt-out” instellen voor dergelijke communicatie aan rechtspersonen, voornamelijk zakelijke gebruikers, zijn de bepalingen van artikel 7 van richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de

informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn elektronische handel) [...] van toepassing.

[...]

(47) Wanneer de rechten van de gebruikers en abonnees niet worden geëerbiedigd, dient de nationale wetgeving te voorzien in mogelijkheden van beroep op de rechter. Er moet worden voorzien in sancties jegens alle personen, ongeacht of deze onder het publiekrecht dan wel onder het privaatrecht vallen, die de in het kader van deze richtlijn genomen nationale maatregelen niet naleven.

In artikel 13 staat:

3. De lidstaten nemen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat ongevraagde communicatie met het oog op direct marketing in andere dan de in de leden 1 en 2 genoemde gevallen niet toegestaan is zonder toestemming van de betrokken abonnees of gebruikers, of ten aanzien van abonnees of gebruikers die dergelijke communicatie niet wensen te ontvangen, waarbij de keuze tussen deze mogelijkheden door de nationale wetgeving wordt bepaald, met dien verstande dat beide mogelijkheden voor de abonnee of gebruiker kosteloos moeten zijn.

[...]

5. Leden 1 en 3 gelden voor abonnees die natuurlijke personen zijn. De lidstaten zorgen er, in het kader van het Gemeenschapsrecht, en het toepasselijk nationaal recht tevens voor dat de rechtmatige belangen van andere abonnees dan natuurlijke personen met betrekking tot ongewenste communicatie voldoende zijn beschermd.

2. Artikel 7 van richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt („richtlijn elektronische handel”) luidt:

Ongevraagde commerciële communicatie

1. In aanvulling op de overige voorschriften van het Gemeenschapsrecht zorgen de lidstaten die ongevraagde commerciële communicatie via elektronische post toestaan, ervoor, dat een dergelijke commerciële communicatie van een op hun grondgebied gevestigde dienstverlener meteen bij de ontvangst ervan door de afnemer duidelijk en ondubbelzinnig als zodanig herkenbaar is.

2. Onverminderd richtlijn 97/7/EG en richtlijn 97/66/EG nemen de lidstaten maatregelen om ervoor te zorgen dat dienstverleners die via elektronische post ongevraagde commerciële communicatie doorgeven, de

„opt-out”-registers regelmatig raadplegen en ook respecteren waarin natuurlijke personen die dergelijke commerciële communicatie niet wensen te ontvangen, zich kunnen inschrijven.

3. Voor zover kan worden vastgesteld, heeft het Hof de onderhavige vraag nog niet beantwoord.

II. Duits recht:

De Duitse wetgever heeft in § 7 UWG het volgende bepaald:

(1) Een handelspraktijk waaruit onaanvaardbare hinder voortvloeit voor een marktdeelnemer, is ongeoorloofd. Dit geldt met name voor reclame die is gericht tot een marktdeelnemer die deze duidelijk niet wenst.

(2) Het bestaan van onaanvaardbare hinder moet altijd worden aangenomen:

1. in geval van reclame door middel van een telefoongesprek met een consument zonder diens uitdrukkelijke voorafgaande toestemming of met een andere marktdeelnemer zonder zijn tenminste veronderstelde toestemming;

[...]

De algemene clausule van § 823, lid 1, BGB voorziet nog steeds in een schadevergoeding voor een onrechtmatige inmenging in de uitgeoefende en georganiseerde handelsactiviteiten.

Het Bundesgerichtshof heeft geoordeeld dat, om uiteenlopende beoordelingen te voorkomen, ook § 7, lid 2, punt 1, UWG in aanmerking moet worden genomen, indien moet worden onderzocht of er sprake is van een inmenging in de uitgeoefende en georganiseerde handelsactiviteiten. Het doel van de bescherming is te voorkomen dat de persoon die reclame maakt, in de persoonlijke levenssfeer en de zakelijke sfeer van de consument binnendringt en in het bijzonder dat de bedrijfsprocessen van de andere marktdeelnemer worden verstoord; het gaat erom te voorkomen dat reclameacties aan consumenten en andere marktdeelnemers tegen hun herkenbare of vermeende wil worden opgedrongen. Daarnaast moet worden voorkomen dat voor de hinderlijke reclame de middelen van de ontvanger worden gebruikt (bijvoorbeeld tijd, kosten voor faxpapier, kosten voor het onderhoud van ontvangstfaciliteiten, verwijderingskosten). § 7, lid 2, punt 2, UWG beoogt echter niet de keuzevrijheid van consumenten en andere marktdeelnemers te beschermen. Het vereiste van een beperking van de keuzevrijheid die verder gaat dan hinder, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van overrompeling, kan uit de bewoordingen van § 7 UWG niet worden afgeleid. Indien de bescherming van § 7 UWG de keuzevrijheid van de ontvanger van de reclame zou omvatten, zou dit ook de door het Unierecht gesuggererde systematische grenzen ten opzichte van § 4a, lid 1, tweede zin, punt 1, UWG doen vervagen [arrest van het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in

burgerlijke en strafzaken, Duitsland) van 21 april 2016, I ZR 276/14, GRUR 2016, 831 met verdere verwijzingen]. Daarom komt – volgens de hierboven genoemde rechtspraak van het Bundesgerichtshof – de belasting van een consument of andere marktdelnemer door het recht op vergoeding uit hoofde van een overeenkomst die hij heeft gesloten naar aanleiding van een telefoongesprek dat zonder zijn toestemming en dus in strijd met § 7, lid 2, UWG is gevoerd, niet als schade voor vergoeding in aanmerking [Seichter in: Seichter, jurisPK-UWG, 5e druk, § 7 UWG (datum: 12 december 2024), punt 24].

Deze opvatting wordt gedeeld door het merendeel van de lagere rechters en de literatuur [bijvoorbeeld beslissing van het Oberlandesgericht Hamm (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Nordrhein-Westfalen, Duitsland) van 7 oktober 2016, 12 U 38/15, NJW 2016, 138926; Köhler/Feddersen/Köhler, 43e druk 2025, *UWG Einleitung (Einl. UWG)*, punt 7.4].

D) Voorwerp van het geschil

De verwijzende rechter vraagt zich af of de bescherming van natuurlijke personen die, zoals verweerster en appellante, geen consumenten in de zin van § 7 UWG zijn, aan de vereisten van het Unierecht voldoet.

Volgens de algemene regels van het Unierecht mag het nationale recht geen afbreuk doen aan de doeltreffendheid van de richtlijn (vaste rechtspraak sinds het arrest van 21 september 1983, Deutsche Milchkontor GmbH e.a., C-205/82, EU:C:1983:233, dictum onder 3). Indien de richtlijn aldus moet worden uitgelegd dat zij ook natuurlijke personen in hun zelfstandige beroepsactiviteit tegen ongewenste oproepen beschermt, rijst de vraag of een uitlegging van het nationale recht, die een ongevraagde oproep met het oog op marketing weliswaar als onrechtmatige daad beschouwt, maar alleen bescherming biedt tegen de hinder van degene die wordt opgebeld en niet tegen diens overrompeling om een overeenkomst te sluiten, recht doet aan de doeltreffendheid. Vervolgens moet worden nagegaan of het doeltreffendheidsbeginsel niet ook een verplichting met zich meebrengt om nationale algemene clausules zo uit te leggen dat ook een ongewilde overeenkomst die op basis van *cold calls* is gesloten, als schade moet worden aangemerkt. Een uitlegging van algemene clausules van het Duitse recht inzake schadevergoedingen in overeenstemming met de richtlijn is mogelijk, overschrijdt met name niet de grenzen aan een dergelijke uitlegging (zie arrest van 16 juni 2005, Pupion, C-105/03, EU:C:2005:386, tweede prejudiciële vraag) en is dus noodzakelijk, indien er sprake is van een schending van het doeltreffendheidsbeginsel (arrest van 13 november 1990, Marleasing, C-106/89, EU:C:1990:395). Volgens de rechter wordt afbreuk gedaan aan de doeltreffendheid van artikel 13 van de ePrivacyrichtlijn, indien een dergelijke overeenkomst als rechtsgeldig wordt erkend en niet als schade uit onrechtmatige daad wordt aangemerkt. Op deze manier worden bedrijven namelijk aangemoedigd om gebruik te maken van *cold callings* omdat zij van hun onrechtmatige daad mogen profiteren. Daarenboven blijkt uit het feit dat

verzoekster *cold callings* als bedrijfsmodel blijft gebruiken – hoewel zij weet dat mogelijk sancties wegens overtredingen zullen worden opgelegd – dat de sancties waarin het nationale recht tot dusver voorziet, niet voldoende afschrikkend zijn om de handhaving van artikel 13 van de ePrivacyrichtlijn te waarborgen. Dat een verbod op *cold callings* door dwingende redenen van algemeen belang kan worden gerechtvaardigd, omdat dergelijke oproepen het vertrouwen in de betreffende sector kunnen ondermijnen, heeft het Hof reeds in de jaren 90 in het kader van de fundamentele vrijheden vastgesteld (arrest van 10 mei 1995, *Alpine Investments*, C-384/93, EU:C:1995:126).

[OMISSIS]